

Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 17. april 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 17. aprila 2013.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA SVJEDOČENJE SVJEDOKA
ČEDOMIRA KLJAJIĆA PUTEM VIDEO-KOFERENCIJSKE VEZE**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za svjedočenje svjedoka Čedomira Kljajića (KW226) putem video-konferencijske veze", podnesenom javno s povjerljivim dodatkom 18. marta 2013. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku s tim u vezi.

I. Kontekst i argumenti

1. U Zahtjevu optuženi traži da se svjedočenje svjedoka Čedomira Kljajića (dalje u tekstu: Svjedok) obavi putem video-konferencijske veze na osnovu pravila 81*bis* Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), budući da svjedok nije spreman da svjedoči zbog svog zdravstvenog stanja.¹ Optuženi u povjerljivom Dodatku "A" Zahtjevu (dalje u tekstu: Dodatak) prilaže deklaraciju pravnog savjetnika optuženog u kojem se katalogiziraju njegovi pokušaji da ubijedi Svjedoka da svjedoči pred Međunarodnim sudom, kao i kopiju korespondencije koju je svjedoku poslao pravni savjetnik optuženog, te pismo Svjedokovog porodičnog ljekara. Optuženi tvrdi da je Svjedokovo svjedočenje dovoljno važno zato jer je svjedok, *inter alia*, bio "druga najvažnija osoba" u Ministarstvu unutrašnjih poslova (dalje u tekstu: MUP) Republike Srpske (dalje u tekstu: RS) tokom perioda obuhvaćenog Trećom izmijenjenom optužnicom (dalje u tekstu: Optužnica) i može da svjedoči o tome da li je postojao udruženi zločinački poduhvat ili plan da se bosanski Muslimani protjeraju s područja pod kontrolom Srba u Bosni i Hercegovini.² Optuženi naposljetku dodaje da Tužilaštvu (dalje u tekstu: tužilaštvo) neće biti nanesena šteta ako svjedok bude svjedočio putem video-konferencijske veze.³

2. Dana 28. marta 2013. tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev za svjedočenje svjedoka Čedomira Kljajića (KW-226) putem video-konferencijske veze" (dalje u tekstu: Odgovor) s povjerljivim Dodatkom (dalje u tekstu: Dodatak), kojim se protivi Zahtjevu. U Odgovoru tužilaštvo tvrdi da je dokumentacija dostavljena u Dodatku Zahtjevu u vezi sa zdravstvenim stanjem svjedoka nedovoljno konkretna odnosno pokrepljena kako bi se procijenilo da li je svjedok u mogućnosti da dođe na Međunarodni sud odnosno da li ima

¹ Zahtjev, par. 1, 4, 7.

² Zahtjev, par. 5.

³ Zahtjev, par. 6.

dobar razlog da ne dođe.⁴ U Dodatku tužilaštvo naglašava potrebu da dostavljena medicinska dokumentacija kojom se potkrepljuje zahtjev za svjedočenje putem video-konferencijske veze bude konkretna i jasna, a takođe objašnjava zašto smatra da, imajući u vidu sve okolnosti konkretnog slučaja, smatra da ni jedan od tih uslova nije ispunjen.⁵

II. Mjerodavno pravo

3. Pravilo 81*bis* Pravilnika predviđa da "[n]a zahtjev bilo koje od strana ili *proprio motu*, sudija ili vijeće mogu, ukoliko je to u saglasnosti s interesima pravde, naložiti da se postupak odvija putem video-konferencijske veze".

4. Vijeće je ranije ukratko iznijelo kriterijume koje uzima u obzir kada procjenjuje da li će dozvoliti da se neko svjedočenje obavi putem video-konferencijske veze, naime:

- i. svjedok mora biti nesposoban ili imati opravdan razlog za svoju nespornost da dođe na Međunarodni sud;
- ii. iskaz svjedoka mora biti dovoljno značajan da bi dalji postupak bez njega bio nepravičan za stranu u postupku koja ga je predložila; i
- iii. optuženom ne smije biti nanesena nikakva šteta u pogledu korištenja njegovog prava na suočavanje sa svjedokom.⁶

5. Ako su ti kriterijumi ispunjeni, tada Vijeće mora da, "pošto je razmotrilo sve relevantne faktore, procjeni da li bi bilo u interesu pravde da svedok svedoči putem video-konferencijske veze".⁷

⁴ Odgovor, par. 1.

⁵ Odgovor, par. 2; Dodatak, par. 4.

⁶ V. Odluka o video-konferencijskoj vezi i zahtjevu za zaštitne mjere za svjedoka KDZ595, 18. avgust 2010. (Odluka u vezi sa KDZ595), par. 6; Odluka po zahtjevu tužilaštva za saslušanje svjedočenja putem vide-konferencijske veze, 17. juni 2010, par. 5.

⁷ Oduka u vezi sa KDZ595, par. 7, gdje se poziva na *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka poi Popovićevom Zahtjevu za svjedočenje dva svjedoka putem video-konferencijske veze za dva svjedoka, 28. maj 2008, par. 8 i predmet *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, Odluka po zahtevu tužilaštva da se svjedoci saslušaju putem video-konferencijske veze, 25. februar 2010, par. 8.

III. Diskusija

6. Prilikom razmatranja da li će na Zahtjev optuženog svjedočenje svjedoka biti obavljeno putem video-konferencijske veze, Vijeće će se najprije baviti kriterijima (ii) i (iii), a zaključiće diskusijom o uslovima navedenim gore pod (i).

7. Što se tiče drugog kriterijuma, Vijeće napominje da je Svjedok bio na dužnosti, doduše u kratkom vremenskom razdoblju, podsekretara za javnu bezbjednost u MUP-u RS tokom perioda na koji se odnosi Optužnica, te da se očekuje da svjedoči o, *inter alia*, svojim kontaktima s optuženim, uključujući sastanke održane neposredno pred rat, na kojima se Svjedok zalagao za to da i bosanski Srbi kao i bosanski Muslimani trebaju poštovati zakona.⁸ Dakle, Vijeće zaključuje da je očekivano svjedočenje Svjedoka dovoljno važno da ne bi bilo pravično da se suđenje optuženom nastavi bez njega.

8. Što se tiče trećeg kriterijuma, Vijeće podsjeća na sudsku praksu Međunarodnog suda prema kojoj korištenje video-konferencijske veze za potrebe svjedočenja nije u suprotnosti s pravom optuženih da unakrsno ispita svjedoka i direktno se s njim suoče.⁹ Isto načelo može da se primijeni tužilaštvo u ovom predmetu. Nadalje, Vijeće se slaže s tim da svjedočenje putem video-konferencijske veze omogućuje strani koja vodi unakrsno ispitivanje da posmatra reakcije svjedoka, a daje priliku Vijeću da procijeni vjerodostojnost svjedokâ i pouzdanost njihovih svjedočenja na isti način kao i za one svjedoke koji su fizički prisutni u sudnici.¹⁰ Prema tome, Vijeće se uvjerilo da tužilaštvu neće biti nanesena šteta ako Svjedok bude svjedočio putem video-konferencijske veze.

9. Nakon što je zaključilo da su u ovom slučaju ispunjeni gorenavedeni kriterijumi (ii) i (iii) Vijeće će izvršiti analizu prvog kriterijuma kako bi utvrdilo da li je primjereno da se svjedočenje Svjedoka sasluša putem video-konferencijske veze. Vijeće je pregledalo informacije u vezi sa svjedokovim zdravstvenim stanjem i njegovom nemogućnošću da dođe na Međunarodni sud radi svjedočenja koje je optuženi dostavio u dodatku i brine ga

⁸ Daljnji revidirani Spisak svjedoka odbrane na osnovu pravila 65ter od 23. februara 2013, str. 49. Izjava svjedoka kao ID07052 nalazi se u elektronskom sistemu za vođenje suđenja na osnovu pravila 65ter.

⁹ V. Odluka u vezi s KDZ595, par. 12.

¹⁰ Odluka u vezi s KDZ595, par. 12; Odluka po Zahtjevu tužilaštva za video-konferencijsku vezu za svjedočenje svjedoka KDZ084, 1. decembar 2011, par. 10; Odluka po zahtjevu tužilaštva za saslušanje svjedočenja putem video-konferencijske veze, 22. juli 2010, par. 11.

površnost dostavljene medicinske dokumentacije. Naime, ona se svodi na pismo od dvije rečenice kojima Svjedokov porodični ljekar konstatuje da Svjedok nije u stanju da putuje, a da pritom ne pruža nikakvo detaljnije obrazloženje.¹¹ Ljekarka ne iznosi nikakve razloge za svoje mišljenje i ne pruža nalaze pretraga ni medicinsku evidenciju kojima bi mogla da potkrijepi svoje zaključke. Bez konkretnih detalja u vezi sa Svjedokovim zdravstvenim stanjem, Vijeće ne može da ocijeni da li Svjedok zapravo može da dođe na Međunarodni sud. Štoviše, optuženi nije dostavio nikakve informacije koje bi upućivale na to kakve to Svjedok ima valjane razloge zbog kojih nije spreman da dođe u Haag, osim onih koji se odnose na gorenavedene nepotkrijepljene zdravstvene probleme.¹² Shodno tome, Vijeće se u ovom trenutku nije uvjerilo da postoji valjani razlog za nesposobnost, odnosno nemogućnost Svjedoka da lično svjedoči u ovom predmetu, pa će iz tog razloga odbiti Zahtjev bez prejudiciranja.¹³

IV. Dispozitiv

10. Shodno tome, Vijeće na osnovu pravila 81*bis* Pravilnika **ODBIJA** zahtjev bez prejudiciranja.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavni tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 17. aprila 2013.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

¹¹ Dodatak, str. 13.

¹² Dodatak, str. 5.

¹³ Vijeće napominje da je tužilaštvo u paragrafu 6 dodatka reklo da želi da se osloni na sudsku praksu iz predmeta *Tužilac protiv Haradinaja i drugih*, predmet br. IT-04-84*bis*-PT (dalje u tekstu: predmet *Haradinaj i drugi*), kako bi podržalo njegove tvrdnje, pa je u vezi s tim podnijelo povjerljivi i *ex parte* zahtjev Predsjedniku Međunarodnog suda. Dana 17. aprila 2013, Vijeće imenovano od strane Predsjednika za rješavanje po ovom zahtjevu, donijelo je na povjerljivoj osnovi Odluku u predmetu *Haradinaj i drugi*. Vijeće smatra da ono može rješavati po Zahtjevu u svjetlu iznesenih argumenata bez prihvatanja daljnjih podnesaka tužilaštva.